

Aabenraa
Kommune

Regulativ for Østre Randkanal

Vedtaget, xx 2025

FR

Indhold

1 FORORD	4
2 GRUNDLAG	5
2.1 TIDLIGERE GÆLDENDE REGULATIV OG KENDELSER	5
3 BESKRIVELSE AF VANDLØBET	5
4 VANDLØBETS SKIKKELSE OG VANDFØRINGSEVNE	6
4.1 REGULATIVKRAV TIL VANDLØBETS SKIKKELSE	6
5 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER	7
5.1 BYGVÆRKER OG TILLØB	7
5.1.1 Broer og overkørsler	7
5.1.2 Placering af tilløb og udløb	8
5.1.3 Krydsende ledninger	8
5.1.4 Øvrige registreringer	8
5.2 BRÆMMER	8
5.3 ARBEJDSBÆLTER OG OVERKØRSLER	9
5.4 HEGNING PÅ VANDLØBSNÆRE AREALER	9
5.5 KREATURVANDING OG VANDINDVINDING	10
5.6 ÆNDRINGER AF VANDLØBETS TILSTAND	10
5.7 FORDELING AF ULEMPER, SOM LODSEJERNE ELLER BRUGERNE SKAL TÅLE	10
5.8 FORURENING AF VANDLØBET	11
5.9 DRÆNUDLØB OG FÆLLES RØRLEDNINGER	11
5.10 BROER, NEDLÆGNING AF LEDNINGER, UNDERFØRINGER OG LIGNENDE	11
5.11 SNE OG IS I VANDLØB	11
5.12 BESKADIGELSE OG PÅBUD	12
5.13 STRAF	12
6 VEDLIGEHOLDELSE	13
6.1 GENNEMGANG AF VANDLØB	13
6.2 GRØDESKÆRING.....	13
6.2.1 Grødeskæringsomfang	13
6.2.2 Grødeskæringsmetode.....	14
6.3 BREDVEGETATION OG KANTSKÆRING.....	15
6.4 FORDELING AF VEDLIGEHOLDELSSESUDGIFTER	16
6.5 VEDLIGEHOLDELSE AF RØRLAGTE STRÆKNINGER	16
6.6 KLAGER VEDRØRENDE VANDLØBETS VEDLIGEHOLDELSE	16
7 KONTROL AF REGULATIV	16
7.1 KONTROLMETODE	16
7.1.1 Screening af dimensionerne ved pejling	16
7.1.2 Kontrolopmåling	16
7.2 KONTROLHYPPIGHED	17
8 OPRENSNING	17
8.1 OPRENSNING (TEORETISK SKIKKELSE)	17
8.2 UDFØRELSE AF OPRENSNING	17

9	BEPLANTNING	18
9.1	DØDT VED OG VÆLTEDE TRÆER.....	18
10	SEJLADS	19
11	TILSYN	19
12	IKRAFTTRÆDEN OG REVISION	19
13	BILAG	20

HØRINGSMATERIALE

1 FORORD

Dette regulativ danner retsgrundlag for administrationen af det offentlige vandløb Østre Randkanal.

Aabenraa Kommune er vandløbsmyndighed for vandløbet.

Regulativet indeholder bestemmelser om vandløbets fysiske tilstand samt omfanget af vandløbets vedligeholdelse. Herudover indeholder regulativet en beskrivelse af kommunens og bredejernes forpligtigelser og rettigheder.

Regulativet indeholder endvidere bilagsmateriale i form af plankort, længdeprofiler, tværsnitsprofiler m.m.

Som en del af regulativet er der udarbejdet en redegørelse, der beskriver den nærmere baggrund for regulativet samt konsekvenserne af regulativets bestemmelser.

Forslag til dette regulativ har været fremlagt for offentligheden til gennemsyn i mindst 8 uger. Eventuelle indsigelser og ændringsforslag m.v. har kunnet indgives skriftligt til vandløbsmyndigheden indenfor 8 ugers fristen.

I forbindelse med den offentlige høring blev der afholdt et fælles møde om regulativrevisionen for lodsejerne langs vandløbet.

Der kan siden regulativets vedtagelse være udført reguleringer, restaureringer mv. af vandløbet. Forespørgsler herom, samt øvrige henvendelser vedrørende regulativet kan rettes til:

Aabenraa Kommune

Skelbækvej 2

6200 Aabenraa

2 GRUNDLAG

Dette regulativ omfatter det offentlige vandløb Østre Randkanal i Aabenraa Kommune.

Regulativet er udarbejdet på baggrund af:

- Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb (vandløbsloven)
- Bekendtgørelse nr. 919 af 27. juni 2016 om regulativer for offentlige vandløb
- Cirkulære beskrivelse af 20. juli 1984 om standardregulativ for offentlige vandløb
- Cirkulære nr. 21 af 26. februar 1985 om vandløbsloven
- Habitatdirektiv (Direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992)

Vandløbsloven er det primære lovgrundlag for udarbejdelse af vandløbsregulativer.

Vandløbsloven har til formål at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand navnlig overfladevand, spildevand og drænvand under hensyntagen til de miljømæssige krav, der er for vandløbet¹. Krav, mål og rammer for vandløbet fremgår af naturbeskyttelsesloven, planloven, miljømålsloven, miljøbeskyttelsesloven, okkerloven, habitatdirektivet og bekendtgørelse nr. 126 af 26. januar 2017 (lov om vandplanlægning). De enkelte love er nærmere beskrevet i redegørelsen for regulativet i Bilag 1.

Regulativet for Østre Randkanal er desuden udarbejdet på baggrund af en opmåling af vandløbet udført i 2020 til fastlæggelse af vandløbets faktiske forhold samt til kontrol af vandføringsevnen.

2.1 Tidligere gældende regulativ og kendelser

Regulativet er endvidere udarbejdet på grundlag af:

- Reguleringsprojekt for Almstrup Bæk/kanal og Østre Randkanal med tilhørende regulativmæssige ændringer, april 1999
- Tillægsregulativ for kommunevandløbene i Lundtoft Kommune af 24. september 1996
- Vandløbsregulativ for Østre Randkanal fra 1971 fra tidligere Lundtoft Kommune, som er vedtaget af tidligere Lundtoft og Tinglev i 1971
- Sejladsregulativ for Sønderjyllands Amt fra 2000, og som er vedtaget 11. november 1999

Dette regulativ erstatter vandløbsregulativ for Østre Randkanal fra 1971 fra tidligere Lundtoft Kommune, som er vedtaget af tidligere Lundtoft og Tinglev i 1971 samt Tillægsregulativ for kommunevandløbene i Lundtoft Kommune af 24. september 1996 for så vidt angår Østre Randkanal.

3 BESKRIVELSE AF VANDLØBET

Østre Randkanal har en samlet længde på ca. 1.960 meter. Hele strækningen har et åbent forløb, der starter i st. 0 meter nær skel mellem matr.nr. 304, Lovtrup, Uge, matr.nr. 1792, Tinglev Ejerlav, Tinglev og matr.nr. 67, Lovtrup, Uge. Herfra løber vandløbet i sydøstlig retning indtil udløbet i "Tilløb til Almstrup Kanal".

Hele vandløbet er stuvningspåvirket gennem Tinglev Mose, som følge af et overfaldsbygværk, der er beliggende i st. 938 meter i Almstrup Kanal, og som er opført i 1999 af det tidligere Sønderjyllands Amt som led i et naturgenopretningsprojekt med hævnning af vandstanden i mosen.

Vandløbet er ikke miljømålsat i statens vandområdeplan 2021-2027.

Østre Randkanal har ved udløbet i Tilløb til Almstrup Kanal et topografisk opland på ca. 4,78 km².

¹ Vandløbslovens § 1

Vandløbets placering angivet med UTM koordinater fremgår af Tabel 1.

Tabel 1: Koordinater for start- og slutpunkt af den offentlige strækning af Østre Randkanal (UTM zone 32, Euref89).

Start	Slut
St. 0 meter	St. 1.969 meter
X: 517.747	X: 517.903
Y: 6.087.361	Y: 6.086.218

Den offentlige del af vandløbet er stationeret fra øvre ende med begyndelsepunktet som station 0 meter. Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsepunktet i meter og anvendes som stedsangivelse af de forhold, der beskrives i vandløbsregulativet. Plankort med stationering ses på Bilag 2.

4 VANDLØBETS SKIKKELSE OG VANDFØRINGSEVNE

4.1 Regulativkrav til vandløbets skikkelse

For at sikre både afvandingen og den eksisterende naturtilstand i vandløbet og i Tinglev Mose med et varieret dyre- og planteliv har vandløbsmyndigheden i Aabenraa Kommune besluttet, at vedligeholdelse af vandløbet skal ske med henblik på at sikre vandløbets vandføringsevne, beskrevet ved en teoretisk geometrisk skikkelse som fremgår af dimensioneringsskemaet. Vandløbets dimensioner er fastlagt ud fra opmålingen i 2018.

Det tilstræbes, at vandløbet henligger i en tilstand med varierende bund- og dybdeforhold. Vandløbet kan således i princippet antage en vilkårlig skikkelse, blot vandføringsevnen svarer til vandføringsevnen i et teoretisk vandløb med dimensionerne angivet i skemaet.

Krav til de teoretiske dimensioner for Østre Randkanal fremgår af Tabel 2. De anførte dimensioner gælder for den grødefri periode (december - maj). Længde- og tværprofil fremgår af Bilag 3 og 4. I redegørelsesdelen er der nærmere redegjort for sammenhængen mellem dimensioner og vandføringsevne.

Tabel 2: Dimensionsskema for Østre Randkanal.

Fra station (m)	Til station (m)	Fra regulativ-bundkote (m)	Til regulativ-bundkote (m)	Bundbredde / Rørdimension (m)	Fald (0/00)	Anlæg	Bemærkninger
0	20	20,35	19,85	0,6	25,0	1,5	
20	37	19,85	19,70	0,6	8,8	1,5	
37	120	19,70	19,69	0,6	0,1	1,5	
120	225	19,69	19,68	0,6	0,1	1,5	
225	579	19,68	19,65	1	0,1	1,5	
579	716	19,65	19,63	1	0,4	1,5	
716	725	19,63	19,63	1	0,0	1,5	
725	731	19,63	19,63	1	0,0	1,5	Jernbanebro
731	800	19,63	19,60	1	0,4	1,5	
800	1.135	19,60	19,35	1	0,7	1,5	
1.135	1.715	19,35	19,15	1	0,3	1,5	
1.715	1.916	19,15	18,91	1	1,2	1,5	
1.916	1.923	18,91	18,91	Ø1,2	0,0	1,5	Privat rørbro
1.923	1.960	18,91	18,91	1	0,0	1,5	Indløb rørbro (Tilløb til Almstrup Kanal)

5 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

Vandløbet administreres af Aabenraa Kommune, som er vandløbsmyndighed.

Ejere eller brugere af vandløbet må ikke uden forudgående tilladelse fra vandløbsmyndigheden udføre nogen form for vedligeholdelse eller fysiske forandringer af eller i vandløbet.

5.1 Bygværker og tilløb

Enhver ændring af eksisterende bygværker, samt anlæg af nye, skal godkendes af vandløbsmyndigheden.

Bygværker, såsom styrt, stryg, diger og skråningssikringer (faskiner) m.v., der er udført af hensyn til vandløbet, og som vandløbsmyndigheden vurderer er nødvendige af hensyn til sikring af vandføringsevnen og/eller det fastsatte miljømål, vedligeholdes af vandløbsmyndigheden.

Vedligeholdelsen af øvrige bygværker - broer, stemmeværker/dæmninger, højvandslukker, overkørsler, stensætninger, støttemure, private diger og vandingsanlæg m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Herunder har ejere eller brugere pligt til at optage grøde, grene, aflejrede materialer m.v., der samler sig ved bygværker, jf. vandløbslovens bestemmelser².

Vandløbsmyndigheden kan ved påbud kræve, at bygværker, der ikke vedligeholdes, fjernes eller istandsættes. Alternativt kan vandløbsmyndigheden istandsætte bygværket for ejernes regning³.

Nye tilløb og tilløb, der reguleres, skal forsynes med en overkørsel med 5 meter kørebredde inden udløbet i vandløbet til brug for transport af materiel, der anvendes ved vandløbets vedligeholdelse. Bredejeren har mulighed for at søge dispensation hos kommunen fra denne bestemmelse.

5.1.1 Broer og overkørsler

Tabel 3 indeholder en oversigt over de registrerede broer, overkørsler, spang m.v. i vandløbet.

Tabel 3: Broer og overkørsler i Østre Randkanal.

Station fra-til (m)	Type	Dimension for vandslug/rør Diameter (cm)	Bundkote indløb (m)	Bundkote udløb (m)	Ejerforhold
725-731	Bro	180	19,63	19,63	Bane Danmark
1.916-1.923	Rørbro	Ø120	18,25	18,18	Privat

5.1.2 Placering af tilløb og udløb

Afmærkede og synlige udløb i vandløbet på opmålingstidspunktet fremgår af Tabel 4. Vandløbssiden (højre/venstre) er angivet i forhold til, at vandløbet følges i medstrøms retning.

Tabel 4: Registrerede tilløb til Østre Randkanal.

Station (m)	Type	Vandløbs-side	Rørdimension/ Bundbredde (cm)	Bundkote udløb (m)	Bundkote regulativ (m)	Bemærkninger
98	Åbent	Venstre	60	19,93	19,69	
256	Åbent	Venstre	70	19,93	19,68	
579	Åbent	Venstre	250	19,76	19,65	Bjerndrup- Almstrup Skelgrøft
1.291	Åbent	Venstre	80	19,95	19,3	
1.417	Åbent	Venstre	80	19,85	19,25	

² Vandløbslovens § 28

³ Vandløbslovens § 54

5.1.3 Krydsende ledninger

Der er ikke registreret ledninger, der krydser vandløbet.

5.1.4 Øvrige registreringer

Der er ikke registreret andet i forbindelse med opmålingen af vandløbet.

5.2 Bræmmer

Vandløbslovens bestemmelser om 2 meter brede dyrkningsfrie bræmmer langs vandløb, gælder for alle åbne, naturlige og/eller målsatte vandløb og søer i landzone.

Formålet med bræmmen er, at bevare vandløbets bred i en stabil tilstand og dermed beskytte bredden mod udskridning. En stabil bred medfører, at tilførslen af sand og jord til vandløbet nedbringes, dels fordi bredden beskyttes mod udskridning, dels fordi bræmmens planter virker som et filter ved overfladisk afstrømning fra markerne, hvorved der ikke opstår overfladiske skylleender med direkte udløb til vandløbet. En stabil bred medvirker samtidig til at sikre gode fysiske forhold for fisk og smådyr.

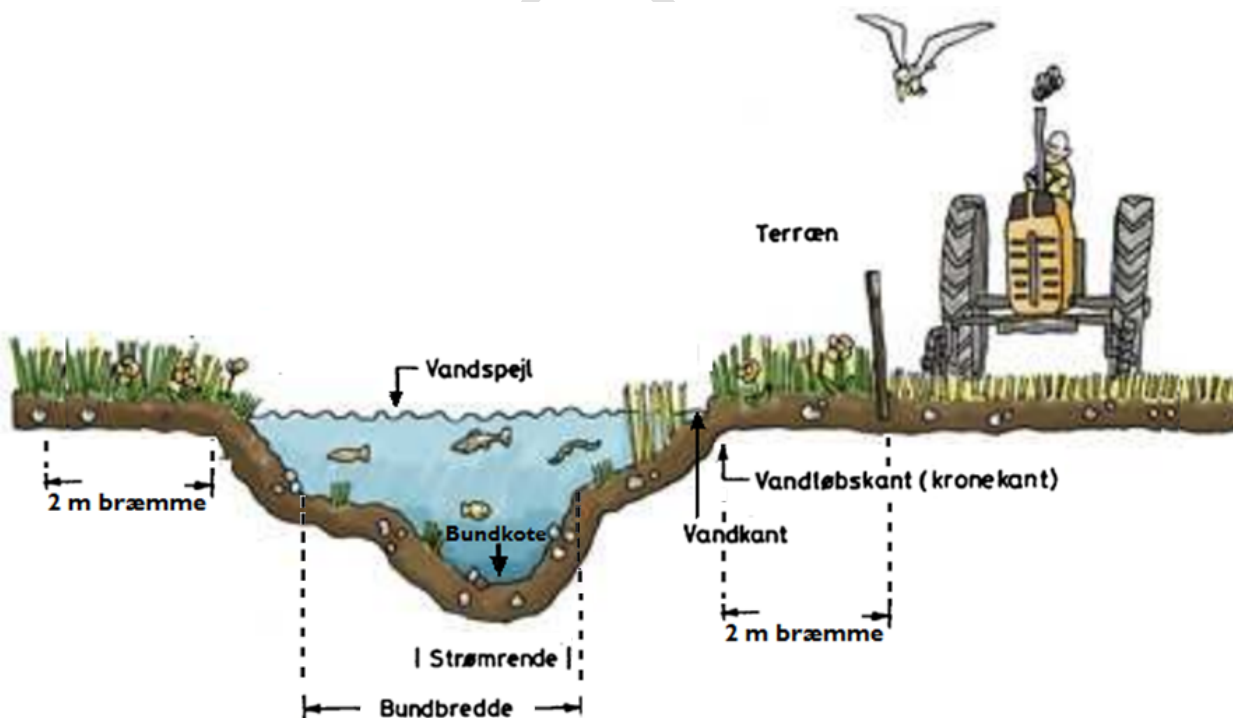
Bræmmen skal betragtes som en del af vandløbet.

Østre Randkanal er omfattet af ovenstående, og derfor må dyrkning, jordbehandling, plantning, terrænændring og anbringelse af enhver form for hegn ikke foretages i en bræmme på 2,0 meter langs vandløbet.

Bræmmen måles fra vandløbsbrinkens øverste kant. Den øverste kant er overgangen fra det skrånende terræn mod vandløbet og det flade terræn, som normalt kan jordbehandles. Se nedenstående figur.

Undtaget fra denne bestemmelse er vandløbsmyndighedens eventuelle plantning af skyggegivende vegetation til begrænsning af grødevækst. For anbringelse af hegn, hvor arealet benyttes til græsning for løsgående husdyr, se kap. 5.4.

På Figur 1 ses definitioner af forskellige begreber for vandløb.

Figur 1: Begreber vedrørende vandløb

5.3 Arbejdsbælter og overkørsler

Ejere og brugere af de ejendomme, der grænser op til vandløbet, skal acceptere eventuelle gener ved udførelse af vandløbets vedligeholdelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs både åbne og rørlagte vandløb. Arbejdet kan også omfatte beskæring og rydning. Det bemærkes, at arbejdsbæltet normalt ikke bliver mere end 8 meter bredt.

Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art, må ikke uden vandløbsmyndighedens tilladelse anbringes nærmere øverste vandløbskant end 8 meter og ikke nærmere end 8 meter fra rørledningers midte. Der må ikke lægges haveaffald (afklip, ukrudt, blade, grene m.m.) i arbejdsbæltet på 8 meter langs vandløbet.

Omkostninger ved fjernelse af gren-, træaffald og lignende fra arbejdsbæltet påhviler lodsejer. Ved afskæring af større mængder træer og buske som led i en særlig rydningsindsats i arbejdsbæltet sørger kommunen for at fjerne det afskårne materiale. Det sker alene efter en forudgående aftale med bredejerne.

5.4 Hegning på vandløbsnære arealer

Benyttede arealer ved vandløb til græsning for løsgående husdyr, skal der som udgangspunkt ikke sættes hegn mod vandløbet. Vandløbsmyndigheden kan påbyde, at bredejerne anbringer og vedligeholder forsvarligt hegn⁴.

Vandløbsmyndigheden offentliggør vedligeholdelsesplanen for maskinel udførelse. Ejerne er pligtige til at fjerne hegn med 2 ugers varsel efter tilsynets meddelelse om, at fjernelse er nødvendigt af hensyn til vedligeholdelsesarbejdets udførelse. Vandløbsmyndigheden kan dog uden varsel og på egen bekostning foretage midlertidig flytning af hegn. Tværgående hegn og lignende, der er til hinder for maskiners arbejde og transport langs vandløbet, skal lodsejerne forsyne med mindst 5 meter brede led for passage langs vandløbet.

Hegning skal ske med flytbare hegn.

Der må som udgangspunkt ikke hegnes på tværs af vandløbet. Bredejeren har mulighed for at søge dispensation hos vandløbsmyndigheden fra denne bestemmelse.

Eksisterende hegn, som står 1 meter fra øverste vandløbskant, og som er opsat i overensstemmelse med tidligere regulativer er fortsat lovlige. Hvis hegn udskiftes skal opsætningen ske i overensstemmelse med dette regulativs bestemmelser.

5.5 Kreaturvanding og vandindvinding

Lodsejere langs vandløbet kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe, vind- eller solcelledrevet pumpe. Pumpen skal være tydelig markeret, så den kan ses i forbindelse med vandløbets vedligeholdelse.

Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Vandingsstedet skal som udgangspunkt indrettes uden for vandløbets profil og indhegnes således, at kreaturer ikke kan træde ud i vandløbet.

Der kan dog gives tilladelse til andre indretninger af vandingssteder efter konkret vurdering.

Fra såvel nye, som eksisterende vandingssteder, må dyrenes færdsel ikke føre til, at der trædes jord m.m. ud i vandløbet, ligesom der ikke må ske tilførsel af dyrenes urin og fækalier til vandløbet.

Formålet med ovenstående er at forhindre vandløbet i at blive tilført stoffer, der øger vedligeholdelsesbyrden og kan hindre opfyldelse af vandløbets miljømål.

⁴ Vandløbslovens § 29

Anden vandindvinding må ikke finde sted uden tilladelse⁵.

5.6 Ændringer af vandløbets tilstand

Ingen må uden vandløbsmyndighedens tilladelse bortlede vand fra vandløbet eller foranledige, at vandstanden forandres eller vandets frie løb hindres⁶.

Reguleringer herunder rørlægning af vandløbet, brinksikring og etablering af broer og overkørsler må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens godkendelse. Det samme gælder for miljøforbedrende tiltag som udlægning af gydegrus, større sten, fjernelse af spærringer for fri faunapassage m.v.

Ingen må uden tilladelse fra vandløbsmyndigheden foretage ændringer ved vandløbet og dets anlæg, hvorved tilstanden ved disse kommer i strid med bestemmelserne i nærværende regulativ, vandløbsloven, miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, vandområdeplanerne, Natura 2000-planerne, habitatdirektivet, miljømålsloven m.v.

5.7 Fordeling af ulemper, som lodsejerne eller brugerne skal tåle

Ejerne eller brugerne af bygværker har pligt til at optage sand, slam og grøde mv., der samler sig ved bygværker⁷.

Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejerne og brugerne skal tåle, søges fordelt på begge sider af vandløbet.

Fyld mv. fra grødeskæring og oprensning, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtige til at fjerne eller sprede mindst 2 meter fra vandløbskanten, **hvert år inden 1. maj**. Materialet skal fjernes eller spredes i et maksimalt 10 cm tykt lag for at undgå ensilering med efterfølgende risiko for udvaskning til vandløbet.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne eller sprede materialet, kan vandløbsmyndigheden, med 2 ugers skriftligt varsel til ejeren eller brugeren, lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

5.8 Forurening af vandløbet

Vandløbet og 2 meter bræmmerne må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller væsker, der kan forurene vandet eller foranledige aflejringer i vandløbet⁸. Der kan dog gives tilladelse til, at spildevand tilføres vandløbet.

Gennemløber vandløbet arealer, der er udpeget som okkerpotentielle områder, må nye eller ændrede udgrøftninger og dræninger ikke påbegyndes, før der foreligger en godkendelse efter okkerloven.

Ved trykspuling af dræn skal spulevand opsamles og spredes på de omkringliggende marker.

Ved akut forurening ringes 112

5.9 Drænudløb og fælles rørledninger

Udløb fra rørledninger, fx drænrørledninger skal udføres og vedligeholdes, så der ikke sker skade på vandløbets skrånninger. I de tilfælde, hvor vandløbet naturligt har flyttet sig, står det bredejere frit for, at forlænge eksisterende rør til frit udløb i vandløbet.

Forlængelsen foretages for egen regning og skal udføres i samme dimension og dybde, som den eksisterende rørledning. Rørledninger må højst rage 15 cm ud i vandløbet målt fra brinken, af hensyn til eventuel maskinel vedligeholdelse.

⁵ Vandforsyningslovens § 18

⁶ Vandløbslovens § 6

⁷ Vandløbslovens § 27 stk. 4

⁸ Miljøbeskyttelseslovens § 27

Nye rørtilløb må ikke placeres med underkanten af røret dybere end 20 cm over den regulativmæssige bundkote, med mindre andet aftales med vandløbsmyndigheden. Ved henvendelse kan vandløbsmyndigheden oplyse den regulativmæssige bundkote.

Nye udløb fra drænrør, drængrøfter eller lignende skal etableres således, at de ikke medfører utilsigtet sandvandring i vandløbet - evt. ved etablering af sandfangsbrønd eller lignende umiddelbart inden udløbet i vandløbet. Lodsejeren bør renholde egne brønde og sandfang, samt sørge for at drænene har frit udløb.

Lodsejere må lokalt oprense med håndredskaber umiddelbart ud for egne rørudløb (hhv. 1 meter op- og nedstrøms).

Ved vedligeholdelse af private rørlagte strækninger, herunder dræn, må sediment m.v. ikke sendes videre, men skal opsamles før udløb i det offentlige vandløb.

Etablering af nye dræn og åbne tilløb, der ikke er omfattet af vandløbslovens § 3 om den frie dræningsret, kræver en forudgående tilladelse fra vandløbsmyndigheden, herunder etablering af rørledninger, hvortil der er tilsluttet drænledninger fra flere ejendomme.

Alle udløb skal være tydeligt markerede, således at de kan ses i forbindelse med vandløbets årlige vedligeholdelse.

5.10 Broer, nedlægning af ledninger, underføringer og lignende

Anlæg eller ændring af broer, overkørsler eller lignende samt nedlægning af rørledninger, kabler mv. i vandløbet forudsætter vandløbsmyndighedens godkendelse⁹.

5.11 Sne og is i vandløb

Vandløbsmyndigheden er ikke forpligtiget til at fjerne sne og is, der forårsager stuvninger og/eller oversvømmelser.

5.12 Beskadigelse og påbud

Alle former for afmærkninger i eller ved vandløbet må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, skal reetableringen foretages på den forpligtedes regning.

Beskadiges vandløb, faskiner, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet, eller foretages der foranstaltninger i strid med vandløbsloven eller bestemmelserne i dette regulativ, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtedes regning¹⁰.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning¹¹.

5.13 Straf

Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet kan straffes med bøde, jf. vandløbslovens bestemmelser.

⁹ Vandløbslovens § 47

¹⁰ Vandløbslovens § 54

¹¹ Vandløbslovens § 55

6 VEDLIGEHOVELDELSE

Aabenraa Kommune er som vandløbsmyndighed forpligtet til at sikre, at vandløbsvedligeholdelsen i vandløbet udføres efter bestemmelserne i regulativet.

Vandløbsvedligeholdelsen omfatter dels grødeskæring og dels opretholdelse af den regulativmæssige vandføringsevne.

Grødeskæringen i Østre Randkanal foretages først og fremmest for at sikre et bestemt afvandingsniveau igennem Tinglev Mose i sommerperioden. Oprensning foretages for at opretholde den regulativmæssige vandføringsevne.

Ved vedligeholdelse forstås herudover også de fysiske indgreb, der foretages i vandløbet for at sikre den fastlagte vandføringsevne og vandløbets miljømæssige tilstand. Det kan omfatte træplantning, træbeskæring i 2 meter bræmmen m.v.

Ejer eller bruger af vandløbet må ikke uden forudgående tilladelse fra myndigheden udføre nogen form for vedligeholdelse eller fysiske forandringer af vandløbet¹² eller 2 meter bræmmer langs vandløbet.

Skader som følge af almindelig kørsel og færdsel til fods langs vandløbet i forbindelse med vedligeholdelse og tilsyn kan ikke kræves erstattet. Såfremt der i øvrigt under vedligeholdelsesarbejder påføres ejere eller brugere skade eller ulempe, har ejeren eller brugeren ret til erstatning efter lovgivningens almindelige regler.

Vandløbsmyndigheden afgør, hvorvidt vedligeholdelsen skal udføres i entrepris eller ved egen foranstaltning.

6.1 Gennemgang af vandløb

Alle strækninger i vandløbet **gennemgås en gang årligt i perioden 1. september – 1. oktober** for fjernelse af eventuelle spærringer, som fx grødepropper, afbrækkede grene, væltede træer, fremmedlegemer m.m., der skønnes at være til gene for vandets frie løb.

De materialer, der opsamles fra vandløbet, oplægges på vandløbsbanketten, hvorfra det skal fjernes af bredejeren.

6.2 Grødeskæring

Grøde er en fælles betegnelse for de vandplanter der vokser i vandløb. Der findes mange forskellige vandplanter, men fælles for dem er, at de er tilpasset det strømmende vand og, at de udgør levesteder for smådyr og fisk.

Tæt grøde kan bremse vandet, så vandstanden stiger. Vandløbets evne til at lede vandet bort om sommeren forbedres ved grødeskæring. Ud over grøden kan kantvegetation på vandløbets skråningsanlæg bremse vandet ved typisk større afstrømninger. Der er i nedenstående afsnit fastsat krav til, hvornår vand- eller kantplanter skæres samt hvor meget, der skal bortskæres.

6.2.1 Grødeskæringsomfang

Grødeskæring foretages 1 gang årligt i den strømrønde bredde og i den periode, der er angivet i Tabel 5 for de enkelte strækninger i vandløbet. Umiddelbart efter skæring har strømrønde bredden en tolerance på ± 10 cm. Hvis strømrønde bredden efter Tabel 5 allerede er tilstede i en eller flere frie strømrønder ved gennemgangen skæres ikke grøde.

Vandløbsmyndigheden kan derudover efter eget skøn ekstraordinært iværksætte yderligere grødeskæringer, hvis der indtræder fare for betydelige skader på samfundsmæssige værdier (fx infrastruktur, bolig- og byområder m.m.) på grund af en kraftig grødevækst i vandløbet.

¹² Vandløbslovens § 31

Vandløbsmyndigheden kan frit vælge, hvilken grødeskæringsmetode der er mest anvendelig på det givne tidspunkt, jf. afsnit 6.2.2.

Tabel 5. Grødeskæringstabel for Østre Randkanal (skæringsterminer, metoder og strømrendebredder).

Periode	Strækning (m)	Metode	Strømrende bredde (m)
1. september–1. oktober	0 - 225	Strømrende- eller netværksskæring	0,3
1. september–1. oktober	225 - 1.960	Strømrende- eller netværksskæring	0,8

I forbindelse med grødeskæringen kan der foretages skæring af tagrør, pindsvineknop og dunhammer på begge sider af strømrenden i en bredde svarende til den regulativmæssige bundbredde, jf. dimensionstabellen i afsnit 4.1. Ved skæring efterlades en stub på op til 20 cm. Skæringen omfatter således ikke skæring op af kanterne. Beskæring af kanterne er beskrevet i særskilt afsnit. Ovennævnte skæring sker kun ved forekomst af større sammenhængende bevoksninger af tagrør, pindsvineknop og dunhammer, der har væsentlig betydning for vandføringsevnen.

6.2.2 Grødeskæringsmetode

Grøden kan skæres i netværk eller i en samlet strømrendebredde. Ved grødeskæringen kan vandløbsmyndigheden tage særlige hensyn til specifikke grødearter.

Valg af metode afhænger af vandløbets miljømæssige og afstrømningsmæssige tilstand. Grødeskæringen skal uafhængig af metode foretages på varierende måder, og så vidt muligt med fokus på bevarelse/fjernelse af specifikke grødearter. Skæringen af grøde udføres i vandløbets naturlige strømrender. Ved grødeskæring skæres grøden ved bunden.

Ved skæring af problematiske/dominerende grødearter søges grosted/rødder fjernet, dog uden at fjerne fast bund. Det kan fx være arter som tagrør, pindsvineknop og dueurt. Hvor ingen naturlige strømrender findes, formes disse i et snoet forløb ved, at vegetationen langs siderne og ude i vandløbet efterlades som bræmmer eller grødeøer af varierende bredde.

Efter skæring skal der i vandløbet være en eller flere frie strømrender med en samlet bredde som angivet i grødeskæringstabellen.

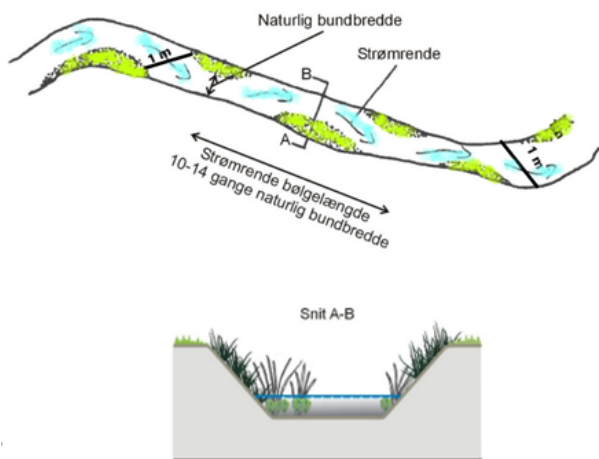
Den afskårne grøde skal optages fra vandløbet af vandløbsmyndigheden efter grødeskæringen. Grøden kan enten oplægges oven for vandløbets kronkant, og så vidt muligt mindst 1 meter fra kronkanten eller føres til grødeopsamlingspladser, der er etableret af vandløbsmyndigheden. Dette vil i givet fald ske efter nærmere aftale med de pågældende lodsejere.

Plantesammensætningen kan ændre sig over tid. Den enkelte strækning grødeskæres ud fra en faglig vurdering af hvilken metode, der er mest egnet på det givne tidspunkt.

Strømrendeskæring

Ved strømrendeskæring bortskæres grøden i en samlet bugtet bane, som følger vandets naturlige måde at strømme på i den fastlagte strømrendebredde. Den grøde, der vokser uden for strømrenden, sædvanligvis de samme steder hvor vandløbet aflejrer banker, efterlades som vist på Figur 2.

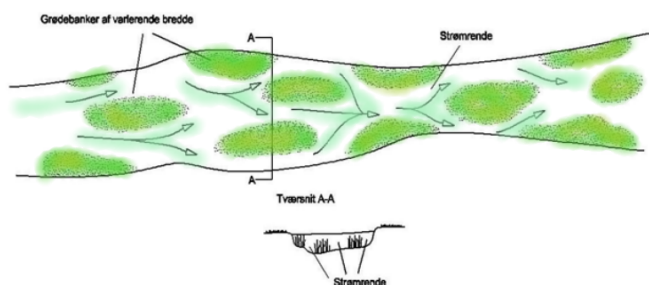
For at undgå dannelse af faste brinkfodder kan strømrendens bølgeforløb flyttes fra gang til gang.

Figur 2: Principskitse og foto af strømrendens forløb. Eksempel på lille vandløb, hvor den eneste forekommende grødeart er Smalbladet Mærke. Den har stor indflydelse på udformningen af vandløbets fysiske tilstand (hydromorfologien) og har stor betydning som levested for vandløbsfaunaen.

Netværksskæring

Ved netværksskæring bortskæres grøden i flere strømrender, som følger vandets naturlige måde at strømme på gennem mosaikker af grødearter og grødebevoksninger, der er illustreret på Figur 3. Mængden af grøde reduceres ideelt set ved at bortskære hele grødeøer eller ved at beskære grødeøernes kanter således, at strømrenderne mellem grødeøerne udvides.

Figur 3: Principskitse og foto af netværksskæring, med grødeskæring i flere smalle strømrender.

6.3 Bredvegetation og kantskæring

I udgangspunktet foretages der ikke kantskæring i vandløbet.

Der kan dog ekstraordinært foretages kantskæring, såfremt større sammenhængende bevoksninger af stivstænglet vegetation har væsentlig negativ betydning for vandføringsevnen eller den miljømæssige målsætning for vandløbet. Ved denne kantskæring slås kun stivstænglet vegetation som eksempelvis tagrør, lodden dueurt m.v. Skæringen udføres sådan, at vandløbets naturlige slyngning og variation i bredde udvikles. Slåning af kantvegetation foretages så vidt muligt i forbindelse med grødeskæring.

Vandløbsmyndigheden kan foretage bekæmpelse af særlig problematiske plantearter langs vandløbet, hvis forekomsten medfører, at brinker over en længere strækning står med bar jord i vinterhalvåret.

Arbejdet skal udføres med le eller motoriserede håndredskaber. Kantskæring kan udføres maskinelt, hvis vedligeholdelse med håndredskaber ikke er praktisk muligt.

Bekæmpelse af kæmpebjørneklo udføres af bredejeren i henhold til Aabenraa Kommunes indsatsplan for bekæmpelse af kæmpebjørneklo.

Skyggegivende træer eller buske, der kan medvirke til at begrænse grødevæksten i vandløbet, skal bevares. Vedligeholdelse, beskæring og evt. fornyelse af beplantninger på vandløbsarealet foretages af vandløbsmyndigheden. Dette foretages altid under hensyntagen til vandløbets miljøtilstand, naturinteresser i området samt bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven og kan således være dispensationskrævende.

6.4 Fordeling af vedligeholdelsesudgifter

Aabenraa Kommunes vandløbsmyndighed afholder udgifterne til vandløbets vedligeholdelse.

6.5 Vedligeholdelse af rørlagte strækninger

Der er ingen rørlagte strækninger i den offentlige del af Østre Randkanal udover de i afsnit 0 angivne broer og overkørsler.

6.6 Klager vedrørende vandløbets vedligeholdelse

Lodsejere eller andre med interesse i vandløbssystemet, der måtte finde vedligeholdelsestilstanden i vandløbet utilfredsstillende, kan kontakte vandløbsmyndigheden.

7 KONTROL AF REGULATIV

Vandløbet skal vedligeholdes på grundlag af principperne for teoretisk skikkelse.

Principperne for teoretisk skikkelse er nærmere beskrevet i afsnit 4 om vandløbets skikkelse og vandføring samt i redegørelsen af Bilag 1.

De teoretiske dimensioner fremgår af dimensionsskemaet i afsnit 4.1, der er fastlagt i den grødefri periode fra 1. december – 1. maj.

7.1 Kontrolmetode

Kontrol af regulativdimensionerne (teoretiske dimensioner) for vandløbet foretages igennem to kontroltyper:

- Screening af dimensionerne ved pejling af vandløbsbunden
- Kontrolopmåling

Kontrollen udføres efter følgende retningslinjer:

7.1.1 Screening af dimensionerne ved pejling

Vandløbsmyndigheden fortager ved screening en fysisk besigtigelse og gennemgang af vandløbet. Besigtigelsen kan omfatte pejlinger af vandløbets bund eller skikkelse med indmåling af udvalgte bundkoter og bundbredder på de strækninger, hvor det vurderes, at dimensionerne ikke er overholdt. Hvis vandløbsmyndigheden på baggrund af screeningen vurderer, at der forekommer aflejringer med bundhævninger eller indsnævring på mere end 10 cm på kortere strækninger op til 25 meter i længden, som tydeligt forringer vandføringsevnen, kan bundoprensning heraf iværksættes uden yderligere kontrolopmåling.

For større oprensninger på lange strækninger iværksættes en mere detaljeret kontrolopmåling, som beskrevet nedenfor.

7.1.2 Kontrolopmåling

Hvis vandløbsmyndigheden ved ovennævnte screening vurderer, at der er sandsynlighed for, at der forekommer bundhævninger eller indsnævring, der kan påvirke vandføringsevnen væsentligt på længere strækninger (over 25 m), iværksættes en kontrolopmåling. Kontrolopmålingen gennemføres efter nyeste retningslinjer for vandløbsopmåling. På baggrund af opmålingen kontrolleres vandføringsevnen ved vintermiddel og medianmaksimum afstrømninger.

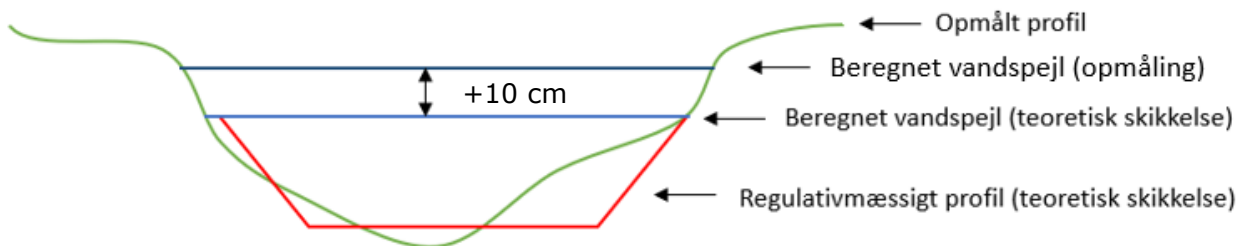
Den beregningsmæssige kontrol af vandløbet gennemføres med henblik på at vurdere vandløbets tilstand i de to forskellige afstrømningsituationer i den grødefri periode (vinterperiode) ud fra følgende datagrundlag:

Regulativ for Østre Randkanal, [Dato for vedtagelse]

- Ved vintermiddel afstrømning: **30,62 l/s/km²**
- Ved medianmaksimum afstrømning: **58,25 l/s/km²**
- Et teoretisk gennemsnitligt Manningtal for vandløbsstrækningen på **18** (vinter).

Vandspejlsniveauerne for hver af de to afstrømninger beregnes for de opmålte og de regulativmæssige teoretiske dimensioner, som er angivet i afsnit 4, hvorefter der foretages en sammenligning af de beregnede vandspejle.

Oprensning skal iværksættes, hvis der er vandspejlsstigninger på over 10 cm ved minimum én af de to kontrolvandføringer. Det vil sige, at der først skal iværksættes oprensning, hvis det beregnede vandspejlsniveau i det opmålte vandløb ligger mere end 10 cm over det beregnede vandspejlsniveauet i det teoretiske profil ved samme vandføring, som vist på Figur 4.

Figur 4: Eksempel på beregning af vandspejl ved teoretisk geometrisk skikkelse og sammenligning med beregnet vandspejl ved opmålt profil.

7.2 Kontrolhyppighed

Kontrol af den teoretiske skikkelse udføres hvert 10. år i forbindelse med den løbende revision af regulativet, hvor der foretages en fuld kontrolopmåling af hele strækningen. Kontrolopmåling udføres i den grødefri periode fra 1. december til 1. maj.

Desuden udføres screening af dimensionerne ved pejling af vandløbsbunden med en knap så detaljeret opmåling som ved en fuld kontrolopmåling en gang hver 5. år, eller når der opstår tvivl hos enten vandløbsmyndigheden, ejer eller brugere om, hvorvidt kravene til vandløbets teoretiske dimensioner/vandføringsevne er opfyldt. Screening af dimensionerne kan foretages hele året.

8 OPRENSNING

8.1 Oprensning (teoretisk skikkelse)

Formålet med oprensning er at opretholde den vandføringsevne, som er fastlagt i regulativet for den pågældende vandløbsstrækning. Oprensning omhandler oftest opgravning af sand- og mudderaflejringer på vandløbsbunden eller langs brinker (brinkfødder).

Oprensning må kun ske, når vandløbsmyndigheden gennem kontrolopmåling eller screening af vandløbets dimensioner har fået fastlagt, at vandløbet ikke overholder regulativets teoretiske skikkelse.

8.2 Udførelse af oprensning

Oprensning af bundmateriale skal foretages perioden 1. september til 1. marts.

Vandløbsmyndigheden kan dog efter nærmere vurdering foretage oprensning af kortere strækninger (op til 25 meters længde) uden for denne periode. I denne vurdering skal der bl.a. tages hensyn til de miljø- og afstrømningsmæssige forhold i vandløbet.

Oprensning må ikke gennemføres i et omfang, der sænker vandløbsbunden til mere end 10 cm under den regulativmæssige bundkote.

Hvis der konstateres brinkudskridninger eller lignende forhold, som vandløbsmyndigheden vurderer begrænsende for vandføringsevnen i vandløbet, oprenses disse ligeledes.

Vandløbsmyndigheden afgør selv, om arbejdet skal udføres med rendegraver, sandsuger, håndskovl eller andet maskinel.

Oprensningen foretages under hensyn til vandløbets og Tinglev Moses naturtilstand og må som udgangspunkt kun omfatte sand og mudder. Aflejring af sten og grus m.v. må ikke opgraves eller omlejres.

Gydebanker og eksisterende fiskeskjul i form af overhængende brinker, dødt ved, rødder, store sten og overhængende grene må normalt ikke fjernes, ligesom dybe huller ikke må udfyldes.

Oprensningen begrænses så vidt muligt til vandløbets naturlige (slyngede) strømrønde, og udføres i en bredde, der ikke overstiger den teoretiske regulativmæssige bundbredde. På de vandløbsstrækninger, hvor den faktiske bundbredde overskrider den regulativmæssige, udføres oprensningen i en strømrønde efter samme princip som beskrevet under grødeskæringen.

Vandløbsmyndigheden kan vælge at udføre arbejdet etapevis på mindre delstrækninger med en tidsmæssig forskydning.

Opgravet sand og mudder henlægges uden for vandløbets 2 meter bræmme. Bredejerere skal udsprede oprenset materiale i et højst 10 cm tykt lag for at undgå, at der opbygges en vold langs vandløbet.

Eventuelle aflejring umiddelbart ud for eksisterende rørudløb (hhv. 1 meter op- og nedstrøms) over den regulativmæssige bundkote kan fjernes med håndredskaber af ejeren. Er der behov for yderligere opgravning kræves først tilladelse fra vandløbsmyndigheden. Sten og grus må aldrig fjernes fra vandløbet, men kan skubbes til side, hvis det er til gene for rørudløbet.

Der tilstræbes altid at foretage oprensningen uden for periode for markarbejde, hvis det er muligt.

9 BEPLANTNING

Skyggegivende beplantning langs vandløbet indenfor 2 meter bræmmen eller inden for vandløbsprofilen må ikke fjernes uden aftale med vandløbsmyndigheden, dog med undtagelse af kæmpebjørneklo, jf. afsnit 6.3. Dette gælder også beskæring og styning af træer og buske.

Afskåret vegetation, herunder grene mv. oplægges på den mest tilgængelige bred, hvorefter det i udgangspunktet er bredejerens ansvar at fjerne den afskårne vegetation. Ved afskæring af større mængder træer og buske som led i en særlig rydningsindsats sørger kommunen for at fjerne det afskårne materiale. Det sker alene efter en forudgående aftale med bredejererne.

Vandløbsmyndigheden kan foretage beplantning langs vandløbet, hvis formålet enten er at bortskygge vandløbsvegetation eller for at fremme dyrelivet i vandløbet for at opnå målopfyldelse i henhold til vandområdeplanen.

Såfremt dele af beplantningen er til hinder for nødvendig maskinel vedligeholdelse af vandløbet, kan vandløbsmyndigheden foretage den nødvendige udynding.

9.1 Dødt ved og væltede træer

Dødt ved i og omkring vandløbet skal så vidt muligt blive liggende for at øge fødemængde og antallet af levesteder for vandløbets smådyr.

Tilsvarende kan væltede træer accepteres i et vist omfang, medmindre det giver anledning til væsentlig forringet vandføringsevne eller er en trussel mod bygværker, dræn eller lignende.

Hvis vandløbsmyndigheden vurderer, at et væltet træ, busk eller lignende skal fjernes fra brinken, er det ejerens ansvar at få det gjort, og ejeren afholder udgifterne i forbindelse med oprydningen.

Vandløbsmyndigheden er kun forpligtiget til at beskære/fjerne vegetation og dødt ved i vandløbsprofilen i det omfang det har indflydelse på afstrømningen i vandløbet.

Oprydningen efter et væltet træ udenfor 2 meter bræmmen betragtes ikke som almindelig vedligeholdelse. Det er træets ejer, der skal rydde op, med mindre der forligger aftale om andet. Opstår der akut fare for opstuvning, kan vandløbsmyndigheden fjerne det væltede træ på den forpligtigedes regning.

10 SEJLADS

Sejlads med ikke-motordrevne småfartøjer er tilladt for lodsejere ud for egen ejendom.

Vandløbsmyndighedens sejlads med motordrevne fartøjer er tilladt i forbindelse med vedligeholdelse og tilsyn.

Desuden kan vandløbsmyndigheden give sejladstilladelse til personer eller foreninger, der udøver fiskepleje i vandløbet eller kontrolopgaver i henhold til ferskvandsfiskeriloven og miljøbeskyttelsesloven.

Enhver anden form for sejlads på vandløbet er forbudt.

11 TILSYN

Tilsynet med Østre Randkanal udføres af vandløbsmyndigheden.

Tilsyn med vandløbets vedligeholdelse bør udføres umiddelbart efter, at vedligeholdelsen er færdigmeldt.

Interesserede der ønsker at deltage i tilsynet, kan træffe aftale med vandløbsmyndigheden.

12 IKRAFTTRÆDEN OG REVISION

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til høring i 8 uger med adgang til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag i perioden fra 3. februar 2025 til 1. april 2025.

Regulativet er vedtaget af Aabenraa Kommune d. (Dato).

Regulativet træder i kraft efter klagefristens udløb den (Dato).

Regulativet tages op til revision senest d. (Dato).

13 BILAG

Bilag 1: Redegørelse til regulativ for Østre Randkanal

Bilag 2: Regulativkort med stationering

Bilag 3: Østre Randkanal længdeprofil

Bilag 4: Østre Randkanal tværprofiler

Bilag 5: Specifikation for vandløbsopmåling